

REGULAMIN ORGANIZACJI WYCIECZEK SZKOLNYCH/PLENERÓW I WYJŚĆ GRUPOWYCH UCZNIÓW

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2010 r. Nr 127 poz. 857, z późn. zm.),
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r., Nr 135, poz. 1516, z późn. zm.),
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.),
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. 1997 r. Nr 12, poz. 67, z późn. zm.).

ROZDZIAŁ I **Organizacja wycieczek/plenerów**

1. Warunkiem organizacji wycieczki klasowej jest uczestnictwo w wycieczce 80% uczniów klasy.
2. W wycieczkach turystyczno-krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
3. Uczniowie niepełnosprawni, o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, mogą brać udział w wycieczkach i imprezach, a organizatorzy tych wycieczek i imprez powinni zapewnić im warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia ich niepełnosprawności.
4. Osobą odpowiedzialną za organizację oraz prawidłowy i bezpieczny przebieg wycieczki lub pleneru jest kierownik wycieczki.
5. Kierownikiem pleneru jest wychowawca klasy.
6. Kierownik wycieczki/pleneru najpóźniej na tydzień przed planowanym wyjazdem informuje dyrektora lub wicedyrektora o założeniach organizacyjnych.
7. Kierownik wycieczki/pleneru na 2 dni przed ich rozpoczęciem przedstawia dyrektorowi kompletną dokumentację do zatwierdzenia.
8. Dokumentacja wycieczki/pleneru zawiera:
  - a) kartę wycieczki - załącznik nr 1 do zarządzenia
  - b) listę uczestników - załącznik nr 2 do zarządzenia
  - c) pisemne zgody rodziców uczestników niepełnoletnich - załącznik nr 3 do zarządzenia
  - d) rozliczenie kosztów należy przedłożyć w ciągu dwóch tygodni po zakończeniu wycieczki/pleneru - załącznik nr 4 do zarządzenia.
  - e) dowód ubezpieczenia wszystkich uczestników wycieczki/pleneru od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki zagranicznej także kosztów leczenia.
9. Zgodę na zorganizowanie wycieczki/pleneru wyraża Dyrektor przez podpisanie karty wycieczki/pleneru.
10. Rodzice pokrywają koszty związane z udziałem dziecka w wycieczce przed jej rozpoczęciem.
11. Dowodami finansowymi są przede wszystkim listy wpłat oraz rachunki, faktury i bilety wydawane przez uprawnione do danego rodzaju działalności podmioty gospodarcze (w wyjątkowych przypadkach mogą to być oświadczenia o poniesionym wydatku podpisane przez kierownika wycieczki/pleneru oraz wszystkich opiekunów).

ROZDZIAŁ II **Wycieczki i imprezy zagraniczne**

1. Szkoła może organizować wycieczki i imprezy zagraniczne.

2. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez zagranicznych wyraża dyrektor po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
3. Do zawiadomienia dołącza się kartę wycieczki. Do zawiadomienia nie dołącza się listy uczniów.
4. Kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej powinna być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.
5. Uczestnicy wycieczki lub imprezy zagranicznej podlegają szczepieniom ochronnym zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010 r. w sprawie wykazu zalecanych szczepień ochronnych oraz sposobu finansowania i dokumentowania zalecanych szczepień ochronnych wymaganych międzynarodowymi przepisami zdrowotnymi oraz zaleceniami międzynarodowych i krajowych służb sanitarno-epidemiologicznych.
6. W razie wypadku lub innego zdarzenia losowego, w celu uzyskania pomocy, kierownik wycieczki zawiadamia polskie służby konsularne działające na terytorium danego kraju.

ROZDZIAŁ III

Podstawowe zasady bezpieczeństwa i opieki nad uczniami podczas wycieczek/plenerów

1. Organizator zobowiązany jest do zapewnienia właściwej opieki i bezpieczeństwa jej uczestnikom. Opieka ma charakter ciągły.
2. Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo uczniów podczas wycieczek szkolnych/plenerów są kierownik wycieczki lub pleneru oraz opiekunowie grup.
3. Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczkę/plener może być plac szkolny lub inne, bezpieczne miejsce (parking), skąd uczniowie udają się do domu.
4. Na wycieczce organizowanej poza teren szkoły w obrębie tej samej miejscowości, bez korzystania ze środków lokomocji opiekę powinna sprawować jedna osoba nad grupą do 30 uczniów.
5. Na wycieczce udającej się poza teren szkoły przy korzystaniu ze środków lokomocji opiekę powinna sprawować jedna osoba nad grupą do 15 uczniów. Na wycieczce turystyki kwalifikowanej opiekę sprawuje jedna osoba nad grupą do 10 uczniów.
6. Liczebność grupy każdorazowo ustala kierownik wycieczki/pleneru z Dyrektorem szkoły.
7. Wycieczki piesze na terenach górskich leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody, oraz leżących powyżej 1000 m n.p.m. mogą prowadzić jedynie przewodnicy turystyczni posiadający wymagane uprawnienia do prowadzenia wycieczek po określonym terenie.
8. Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi. W razie gwałtownego załamania się warunków pogodowych należy wycieczkę odwołać.
9. Rodzice (prawni opiekunowie) mogą złożyć pisemne oświadczenie o sposobie i formie dojazdu dziecka na miejsce zbiórki i powrocie do domu ponosząc tym samym pełną odpowiedzialność za jego bezpieczeństwo.
10. W razie wypadku uczestników wycieczki/pleneru niezwłocznie zapewnia się poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
11. O wypadku zawiadamia się niezwłocznie dyrektora szkoły. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
12. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia zawiadamia się niezwłocznie inspektora sanitarnego.

ROZDZIAŁ IV

Szczegółowe zasady bezpieczeństwa na wycieczkach szkolnych

1. Wycieczka autokarowa:
  - a) liczebność grupy dostosowana do możliwości technicznych autokaru/liczby miejsc;
  - b) 1 opiekun na 15 uczniów (nie licząc kierowcy i pilota/przewodnika);
  - c) każdy opiekun ma przydzieloną sobie grupę 15 uczniów;
  - d) miejsca przy drzwiach zajmują osoby dorosłe (opiekunowie);
  - e) przejścia w autokarze muszą być wolne, nie mogą znajdować się tam dodatkowe miejsca do siedzenia;

- f) kierowca posiada świadectwo kwalifikacyjne kierowcy zawodowego oraz potwierdzenie sprawności technicznej autokaru - ważne przez 6 miesięcy;
  - g) kierowca może jechać maksimum 8 godzin;
  - h) autokar musi być oznakowany - przewóz dzieci;
  - i) nie ma przepisu zabraniającego jazdy nocą;
  - j) postoje mogą odbywać się tylko w miejscach do tego wyznaczonych, tj. na oznakowanych parkingach;
  - k) po każdej przerwie w podróży należy sprawdzić stan liczebny dzieci;
  - l) obowiązkiem opiekunów jest dopilnowanie dzieci w czasie jazdy (nie wolno chodzić po autokarze, siedzieć tyłem, na oparciu, wyrzucać śmieci przez okno, itd.);
  - m) planując wycieczkę autokarową należy zapoznać się ze stanem zdrowia uczestników – w przypadku choroby lokomocyjnej należy połączyć, np. 1 tabletkę Aviomarin na 30 minut przed jazdą;
  - n) należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy.
2. Wycieczka piesza, np. do lasu:
- a) liczebność do 30 uczniów - 2 opiekunów (może to być rodzic lub inna pełnoletnia osoba);
  - b) w czasie marszu jeden opiekun prowadzi grupę, drugi idzie na końcu,
  - c) uczestnicy posiadają ubiór (a szczególnie buty) odpowiedni do miejsca i warunków atmosferycznych;
  - d) w mieście poruszamy się po chodnikach, a poza miastem - lewą stroną drogi, pojedynczo, ustępując z drogi nadjeżdżającym pojazdom. Dwójkami poza miastem chodzimy wyłącznie po drogach o bardzo małym ruchu;
  - e) w lesie poruszamy się po znakowanych szlakach turystycznych (na terenie parków narodowych lub krajobrazowych - wyłącznie) lub wyznaczonych ścieżkach;
  - f) opiekun powinien posiadać mapę, dobrze gdyby znał teren;
  - g) przed wyruszeniem sprzed szkoły uczestnicy są poinformowani o zasadach poruszania się po drogach i po lesie;
  - h) należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy.
3. Wycieczka w góry:
- a) liczebność grupy - 1 opiekun na 10 uczestników;
  - b) odpowiedni ubiór - buty sznurowane, kurtka (ze względu na zmienność pogody w górach oraz spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości), rzeczy osobiste zabieramy w plecaku;
  - c) wszyscy uczestnicy wycieczki poruszają się wyłącznie po znakowanych szlakach turystycznych;
  - d) na początku i końcu kolumny idzie osoba dorosła;
  - e) uczestnicy wycieczki ustawieni są w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem) ustawione są osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze;
  - f) na terenach powyżej 1000 m n.p.m. wycieczkę prowadzi przewodnik górski lub przewodnik turystyki górskiej;
  - g) na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy tatrzańscy;
  - h) wyruszając w góry należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek, a także płeć uczestników - dla młodzieży w wieku 13-14 lat nie powinna przekraczać 12-13 km, tj. 4-5 godz. marszu wraz z odpoczynkami. Dla młodzieży starszej długość trasy może ulec wydłużeniu;
  - i) na wędrowkę należy wyruszać wcześniej rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu.
4. Wycieczka rowerowa:
- a) liczebność - 2 opiekunów na grupę 10-13 uczniów (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób);
  - b) wszyscy uczniowie muszą posiadać kartę rowerową;
  - c) prowadzący wycieczkę jedzie na początku, za nim najsłabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun jedzie na końcu grupy;
  - d) tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika;
  - e) odstępy pomiędzy jadącymi do 5 m;
  - f) uczestnicy wycieczki jadą jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
  - g) opiekun wycieczki posiada apteczkę pierwszej pomocy oraz narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów, także zapasowe dętki i wentyle oraz pompkę;

- h) uczestnicy powinni posiadać ubiór odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę; z boku tylnego bagażnika (z lewej strony) powinno być przymocowane tzw. ramię bezpieczeństwa z światłem odblaskowym na końcu.

ROZDZIAŁ V

Ramowy regulamin wycieczki/pleneru

Uczestnik wycieczki szkolnej/pleneru zobowiązany jest do:

1. Dostarczenia pisemnego oświadczenia rodziców organizatorowi w określonym terminie (dotyczy uczniów niepełnoletnich).
2. Ubrania się w odzież zapewniającą wygodę i bezpieczeństwo, stosownie do warunków atmosferycznych oraz przygotowanie pomocy wskazanych przez nauczyciela (bilet, aktualna legitymacja szkolna itp.).
3. Punktualnego stawienia się na miejsce zbiórki oraz pomocy w pakowaniu bagażu, przyborów i prac malarskich.
4. Przestrzegania postanowień statutu szkoły, obowiązujących zasad bezpieczeństwa i kultury osobistej tj.:
  - a) poruszania się w zwartym szyku prawą stroną chodnika,
  - b) przekraczania jezdni w miejscu oznaczonym,
  - c) zachowania szczególnej ostrożności przy wsiadaniu i wysiadaniu ze środków komunikacji,
  - d) wsiadania do autobusu za zgodą nauczyciela,
  - e) opuszczania autokaru za zgodą nauczyciela.
5. Respektowania poleceń kierownika wycieczki/pleneru oraz nauczycieli i innych opiekunów.
6. Niezwłocznego informowania nauczyciela o ewentualnych dolegliwościach lub złym samopoczuciu.
7. Pozostawienia w czystości miejsc, w których przebywał.
8. Przestrzegania regulaminu placówki w miejscu zakwaterowania.
9. Zrealizowania programu pleneru – stworzenia zestawu prac malarskich zgodnie z założeniami pleneru.

Uczestnikowi zabrania się:

1. Samowolnego oddalania się od grupy.
2. Przebywania poza miejscem zakwaterowania w godzinach ciszy nocnej (od 22.00 do 6.00)
3. Palenia papierosów, picia alkoholu oraz zażywania środków psychoaktywnych.
4. Utrudniania prowadzenia wycieczki (spóźnianie się, łamanie zasad bezpieczeństwa, niewłaściwe zachowanie się w środkach komunikacji),
5. Utrudniania współuczestnikom korzystania z programu wycieczki.

Każdy uczestnik zobowiązuje się do przestrzegania postanowień Regulaminu.

W przypadku naruszania przez ucznia Regulaminu wycieczki zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora szkoły. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.

W sprawach nie uregulowanych regulaminem stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Pracy, Statutu Szkoły, rozporządzeń MEN w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły krajoznawstwa i turystyki.

ROZDZIAŁ VI

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez Dyrektora. Listę tych osób kierownik wycieczki dołącza do odpowiedniego dziennika klasowego.
2. Wszyscy uczestnicy wycieczki zobowiązani są zapoznać się z regulaminem wycieczki określonym w Rozdziale V.
3. Wyjścia grupowe uczniów poza teren szkoły ewidencjonowane są w Rejestrze wyjść grupowych uczniów znajdującym się w sekretariacie szkoły. Wpisów w rejestrze dokonuje nauczyciel organizujący wyjście.